

เต่าร้างแดง

Caryota mitis Lour.

ARECACEAE

ปาล์มแตกกอสูงได้ถึง 10 เมตร ลำต้นเส้นผ่านศูนย์กลาง โตได้ถึง 20 เซนติเมตร ก้านใบยาว 0.8-2 เมตร แขนกกลางใบประกอบยาว 2-2.8 เมตร ใบประกอบย่อยข้างละ 10-23 ใบ ใบประกอบย่อยชั้นที่สองข้างละ 10-20 ใบ ใบย่อยรูปสามเหลี่ยมเรียวแหลมปลายจัก ยาว 20-30 เซนติเมตร บางครั้งแฉกลึกจรดโคน 2-3 แฉก คล้ายหางปลา ช่อ ดอกโค้งลง ยาวได้ถึง 85 เซนติเมตร แขนช่อยาว 20-65 เซนติเมตร ช่อย่อยจำนวนมาก ดอกเพศผู้กลีบดอกยาว 1.2-1.5 เซนติเมตร ดอกเพศเมียกลีบดอกยาว 4-5 มิลลิเมตร ผลเส้นผ่านศูนย์กลาง 1-2 เซนติเมตร สุกสีม่วงดำ ส่วนมากมีเมล็ดเดียว เนื้อในเมล็ดเป็นชั้น พบที่อินเดีย พม่า จีนตอนใต้ ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ในไทยพบทุกภาค ขึ้นตามป่าดิบแล้ง ป่าดิบชื้นหรือป่าเสื่อมโทรม และเป็นไม้ประดับ เปลือกผลทำให้ระคายเคือง เส้นใยจากประคบแผลสดห้ามเลือด

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=sci=Caryota0mitis0Lour.>
ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=2607>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

EUPHORBIACEAE

ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีความสูงของต้นประมาณ 10-30 เมตร และอาจสูงได้ถึง 35 เมตร ลักษณะของต้นเป็นทรงเรือนยอดค่อนข้างทึบ กิ่งมักคดงอ ลำต้นมีเนื้อไม้สีน้ำตาลอมสีเหลือง มีกลิ่นหอม เปลือกต้นเป็นสีน้ำตาลอ่อนหรือเป็นสีน้ำตาลอมแดง และจะเป็นสีน้ำตาลเข้มเมื่อมีอายุมากขึ้น ส่วนเปลือกชั้นในเป็นสีน้ำตาลอมแดง และมียางสีแดง ใบเป็นใบประกอบแบบนิ้วมือ มีใบย่อย 3 ใบเรียงสลับกัน ก้านใบรวมยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร ส่วนก้านใบย่อยข้างยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ก้านใบปลายยาวประมาณ 2-4 เซนติเมตร ลักษณะของใบย่อยเป็นรูปไข่หรือรูปรีแกมไข่ ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ส่วนขอบใบ หยักโค้งแกมฟันเลื่อย ใบมีขนาดกว้างประมาณ 5-11 เซนติเมตร และยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร เนื้อใบหนาเกลี้ยง ด้านหลังใบเป็นสีเขียวเข้ม ใบเมื่อแก่จัดจะเปลี่ยนเป็นสีแดงสด ดอกเป็นช่อ แยกแขนง ออกตามซอกใบ ช่อดอกห้อยลง มีความยาวประมาณ 30-50 เซนติเมตร แต่ละช่อดอกมีดอกย่อยขนาดเล็กจำนวนมากเป็นสีเหลืองอ่อนอมเขียว ดอกเป็นแบบแยกเพศอยู่บนต้นเดียวกัน (บ้างว่าอยู่กันคนละต้น) โดยดอกเพศผู้จะมีก้านลักษณะเป็นรูปหอก มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ ไม่มีกลีบดอก ดอกมีเกสรเพศผู้จำนวน 5 ก้าน มีเกสรเพศเมียที่เป็นหมัน เป็นแผ่นกว้าง ก้านเกสรสั้นและไม่มีหมอนรองดอก ส่วนดอกเพศเมียมีช่อ ด้านบนหนา กลีบเลี้ยงมีลักษณะโค้งเข้าตรงกลาง ก้านเกสรเพศเมียสั้นปลายแยกเป็นแฉก 3 แฉก โค้งกลับ เมื่อดอกบานจะบานพร้อมกันทั้งต้นดูสวยงามมาก และดอกจะร่วงโรยทั้งต้นในวันรุ่งขึ้น โดยจะออกดอกในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม ผลเป็นช่อ ๆ ผลเป็นผลสด ฉ่ำน้ำ ลักษณะของผลค่อนข้างกลม มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของผลประมาณ 7-10 มิลลิเมตร ผลอ่อนเป็นสีเขียวเข้ม เมื่อแก่แล้วจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง หรือเป็นสีส้มแกมสีน้ำตาล ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 3-4 เมล็ด และมีเนื้อหุ้มอยู่ โดยผลจะแก่จัดในช่วงระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม มีเขตการกระจายพันธุ์จากอินเดียไปจนถึงประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิก โดยมักพบขึ้นตามป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ หรือริมลำห้วยที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 100-1,000 เมตร ในประเทศไทยสามารถพบได้ทั่วประเทศ

อ้างอิง: <https://medthal.com/%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A1/a>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Prunus arborea (Blume) Kalkman var. *montana* Kalkman

นูดต้น

ROSACEAE

ชื่อพื้นเมือง : แดงช้าง

ไม้ต้น ผลัดใบ สูงได้ถึง 22 เมตร พบน้อยเป็นไม้พุ่ม บางที่มีพุ่มพอนั่นที่โคน เปลือก สีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลเทาขรุขระเล็กน้อยเนื่องจากมีช่องอากาศกลม เปลือกในสีส้มหรือแดง อาจมีแถบสีขาว มีเส้นใย ใบ กว้าง 3-8 เซนติเมตร ยาว 6-20 เซนติเมตร รูปรีถึงไข่แคบ หรือรูปใบหอกแกมขอบขนาน ปลายเรียวแหลม โคนห้ถึงกลมหรือรูปหัวใจต้นค่อนข้างเบี้ยว ขอบเรียบ ยอดอ่อนมีขนสีน้ำตาลแดง มีขนแน่นโดยเฉพาะบนเส้นใบ ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง สีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน เมื่อใบแห้งจะเปราะ มีขนละเอียดสีน้ำตาลบนเส้นกลางใบด้านล่าง มีต่อมที่ปลายแบนหรือเป็นแอ่ง 1 คู่ ใกล้โคนใบ (อยู่บนใบ) และมีต่อมเล็กกว่ากระจายบนผิวใบใกล้ขอบใบ เส้นใบ 7-12 เส้น ก้านใบยาว 0.5-1.5 เซนติเมตร มีขนหยาบกว้าง 1-4 มิลลิเมตร ยาว 3-12 มิลลิเมตร (ยาวมากกว่า 3 เท่ากว้าง) แยกกัน รูปใบหอกแคบถึงแถบแคบ มียอดเดียว ร่วงเร็ว ดอก ขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร สีเขียวอ่อนหรือเหลืองครีม กลิ่นหอม ออกช่อเป็นกระจุกจะไม่แตกแขนง ยาวได้ถึง 5 เซนติเมตร ที่ง่ามใบหรือใต้ก้านใบ มักมีหลายดอก (2-6) อยู่ด้วยกัน พบน้อยที่โคนเชื่อมติดกันและเป็นช่อแตกแขนงใหญ่ ก้านช่อดอกสั้น มีขนละเอียด (บนแกนกลางช่อดอก) ก้านดอกยาวมากกว่า 4 มิลลิเมตร ขนละเอียด ฐานดอกขนาดประมาณ 3 มิลลิเมตร มีขนด้านนอกและที่โคนด้านใน กลีบเลี้ยง 4-6 กลีบ ขนาดประมาณ 1 มิลลิเมตร ค่อนข้างเท่ากัน กลีบดอก 4-6 กลีบ มักคล้ายกลีบเลี้ยงหรือยาวกว่าเล็กน้อย เกสรเพศผู้มี 20-30 อัน ยาวได้ถึง 8 มิลลิเมตร มีขนที่โคน รังไข่ขนแน่นหรือเกลี้ยง ก้านเกสรเพศเมียยาวได้ถึง 6 มิลลิเมตร มีขนที่โคน ผล กว้าง 0.7-1.5 เซนติเมตร ยาว 0.6-1 เซนติเมตร กลมถึงรูปไข่ตามขวาง หรือเป็น 2 พู อย่างน้อยกว้างเท่ากับยาว แก่สีขาวถึงม่วงอมแดงแล้วเปลี่ยนเป็นดำ ขนละเอียดเมื่ออ่อน มีเนื้อบาง มีกลิ่นไซยาไนด์เมื่อตัดผล เมล็ดเกลี้ยง พบน้อยมีขน พบย่อยทั้งในป่าดิบที่ต่ำและป่าดิบเขา สูง 25-1,000 เมตร โดยเฉพาะที่สูงเกิน 900 เมตร ส่วนมากบนป่าที่สูง ในภาคใต้ แต่พบในป่าดิบที่ต่ำภาคอื่น

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : <http://tropical.theferns.info/viewtropical.php?id=Prunus+arborea>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชื่ออื่น : ทลายเขา เมงไพร ราโยด

ไม้ต้น สูงได้ถึง 20 เมตร ไม่มีหูใบ ใบประกอบมีใบย่อย 1-3 คู่ ยาว 25-30 เซนติเมตร ก้านยาว 6-7 เซนติเมตร ใบย่อยเรียงตรงข้าม รูปรีหรือรูปขอบขนาน ยาว 12-22 เซนติเมตร ปลายแหลมยาวหรือยาว คล้ายหาง แผ่นใบมีนวลด้านล่าง ก้านใบยาว 0.5-1 เซนติเมตร ใบแห้งสีดำ ช่อดอกแบบช่อกระจะ มี 2-5 ช่อ ยาว 7-10 เซนติเมตร มีใบประดับหุ้มตาช่อดอก แต่ละกระจะจะมี 1-2 ดอก ก้านดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปถ้วย ยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร ปลายจักไม่ชัดเจน ดอกสีขาวหรืออมม่วง ยาวประมาณ 7 มิลลิเมตร กลีบกลางกลม กลีบปีกเชื่อมติดกลีบคู่ล่างบางส่วน เกสรเพศผู้เชื่อมติดกลุ่มเดียว อับเรณูมีรูเปิดที่ปลาย รังไข่มี 2 ช่อง ก้านเกสรเพศเมียสั้น ฝักรูปรีหรือรูปขอบขนาน ยาว 3-5.5 เซนติเมตร ปลายมีจะงอย มี 1-2 เมล็ด กลมแบน มีหัวเมล็ด พบที่จันทอนใต้ พม่า ในไทยพบทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคตะวันตกเฉียงใต้ และภาคใต้ตอนบน ขึ้นตามป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้นที่เป็นเขาหินปูน ความสูงถึงประมาณ 300 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Antheroporum0glaucum0Z.0Wei>

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Antheroporum0glaucum0Z.0Wei>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นเล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 12 เมตร เปลือกสีเทาอ่อนถึงน้ำตาลอมเทา เกležหรือแตกเป็น ร่อง
 ละเอียด เปลือกในสีส้ม ใบรูปไข่ถึงรูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 2-5 เซนติเมตร ยาว 5-12 เซนติเมตร
 ปลายทั้ง สองด้านกลมถึงแหลม โคนไม่เบี้ยว ขอบเรียบ มักเป็นคลื่นยดอ่อนมีขนละเอียด ใบแก่หนาคล้ายหนัง
 เกlež สีเขียวเข้มขุ่นด้านบน เส้นใบหลัก 3 เส้นออกจากโคนใบไปตลอดความยาวใบ ไม่มีเส้นใบข้างเส้นร่าง
 แหเป็นชั้นบันได ก้านใบยาว 0.5-1.2 เซนติเมตร เป็นร่องด้านบน เกležหรือมีขน หูใบรูปไข่แคบ ยาว 3-6
 มิลลิเมตร โคนเป็นติ่งหู กิ่งเกlež มีช่องอากาศกระจาย ขอบวมขีด ดอก เป็นช่อแตกแขนงกว้าง ยาว 2-5
 เซนติเมตร ดอก มากถึง 50 ดอก แต่ละช่อมีเพียงดอกเพศผู้หรือทั้งสองเพศ และดอกสมบูรณ์เพศ ดอกเพศผู้
 ขนาด 2 มิลลิเมตร กลม กลีบรวม 4(5) กลีบ ยาว 1.5 มิลลิเมตร บางคล้ายกระดาษ เกสรเพศผู้ 4(5) อัน ยาว
 2 มิลลิเมตร รังไข่เป็นหมัน ยาว 1.5 มิลลิเมตร ดอกสมบูรณ์เพศมีกลีบรวมเท่ากับดอก เพศผู้แต่ใหญ่กว่า
 ไม่ติดแน่น รังไข่ยาว 2.5 มิลลิเมตร ยอดเกสรเพศเมีย มี 2 อัน แผ่กว้าง ยาว 1.5 มิลลิเมตร แต่ละอันปลาย
 แตกเป็นง่าม ผล เป็นช่อมี 1-3 ผล ยาวถึง 5 เซนติเมตร รูปไข่ ก้านเกสรเพศเมียติดที่ปลาย ลูกสีส้มถึงแดง
 เนื้อบางนุ่ม ผนังผลชั้นในแข็งพบทั่วไปในป่าดิบ และป่ารุ่นที่ต่ำขึ้นบนหินหรือชายฝั่งทะเล

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ฟินดา สิทธิสุนทร ก่อภานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทองปึง

Koompassia malaccensis Benth.

FABACEAE

ชื่ออื่น : มะกูปะ สีไฟ อีแปะ

ไม้ต้นผลัดใบ สูงได้ถึง 60 เมตร โคนมีพูพอนขนาดใหญ่ หูใบขนาดเล็ก รูปรีกว้าง ใบประกอบ ส่วนมากมีใบย่อย 5-9 ใบ เรียงเกือบตรงข้าม รูปไข่หรือแกมรูปขอบขนาน ยาว 5-13 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างมีขนสั้นนุ่ม ข้อดอกแบบข้อแยกแขนง หนาแน่น มีขนละเอียด ใบประดับและใบประดับย่อยขนาดเล็ก ร่วงเร็ว ก้านดอกยาว 1-2.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ขนาดเล็ก ด้านนอกมีขน ดอกสีขาว มี 5 กลีบ รูปรี ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้ 5 อัน ยาวประมาณกึ่งหนึ่งของกลีบดอก อับเรณูรูปหัวใจ รังไข่มีขนสั้นนุ่ม ไร้ก้าน ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสรเป็นตุ่ม ฝักรูปใบหอก โคนบิด ยาว 12-13 เซนติเมตร ขอบมีปีกบาง ๆ มีเมล็ดเดียว รูปขอบขนาน เบี้ยวแบน ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร

พบที่คาบสมุทรมลายู สุมาตรา และบอร์เนียว ในไทยพบทางภาคใต้ที่ตรัง ยะลา นราธิวาส ขึ้นตามป่าดิบชื้น และป่าพรุ ความสูงถึงประมาณ 700 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Koompassia0malaccensis0Maingay0ex0Benth.>

ภาพประกอบ : ภาพผล : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Koompassia0malaccensis0Maingay0ex0Benth.>

ภาพใบ/ดอก : <http://www.natureloveyou.sg/Koompassia%20malaccensis/Main.html>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงได้ถึง 20 เมตร อาจไม่ผลัดใบ ลำต้นเป็นร่องมีพูพอนแคบที่โคนต้น เปลือกสีน้ำตาลอมเทาถึงน้ำตาลแดง แตก เปลือกในสีชมพู มีขี้ดสีอ่อนและแข็ง ใบกว้าง 3-9 เซนติเมตร ยาว 6-16 เซนติเมตร ออกสลับเวียน รูปไข่ถึงรี ปลายแหลม โคนแหลมกว่าถึงกลมอาจเบี้ยวเล็กน้อย ใบจักซี่ฟันเล็กน้อย ในครึ่งใบบน ด้านล่างมีเกล็ดหนา เส้นใบข้างมี 2-3 คู่ เส้นแขนงใบจาง ผลยาว 1.5-2 เซนติเมตร พบที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง คาบสมุทรมมาเลเซีย

ข้อมูลอ้างอิง : โสมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร ก่องกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559, 792 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทั้งใบช่อ

Nothaphoebe umbelliflora Blume

LAURACEAE

ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงได้ถึง 30 เมตร เปลือกสีเทาหรือน้ำตาลอมเทา เรียบหรือเป็นเกล็ดเล็กน้อย กิ่งอ่อนมีขนละเอียด ใบ กว้าง 3.7 เซนติเมตร ยาว 9-18 เซนติเมตร ออกสลับถึงกิ่งตรงข้าม ค่อนข้างออกดกใกล้ปลายกิ่ง รูปรีแคบถึงขอบขนาน หรือรูปไข่กลับ ปลายทุหรือแหลมสั้นโคนแคบค่อนข้างเบี้ยว เนื้อคล้ายหนัง เส้นกลางใบบนด้านบน เส้นใบ 5-7 คู่ เป็นมุมแหลมชัน เชื่อมกันใกล้ขอบใบ เส้นใบย่อยทำมุมฉากกับเส้นกลางใบ จนถึงค่อนข้างเห็นชัดทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 1-2 เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อแตกแขนง ยาว 8-19 เซนติเมตร ตามซอกใบและเป็นกลุ่มใกล้ปลายกิ่ง มีขนสีน้ำตาล แต่ละดอกมีก้านดอกยาว 3-5 มิลลิเมตร มีขนละเอียดสีน้ำตาล กลีบรวมและก้านชูอับเรณูมีขน ผล กว้าง 1-1.7 เซนติเมตร ยาว 3-5 เซนติเมตร รูปขอบขนาน หรือรูปไข่กลับ แก่สีแดงเข้มถึงดำ มีก้านผลชัดสีชมพู ปลายบวม พบตามป่าค่อนข้างสมบูรณ์ สูงได้ถึง 1,200 เมตร ในคาบสมุทรมลายู เอเชีย จังหวัดพังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช สตูล นราธิวาส

ข้อมูลอ้างอิง : โทมัส การ์ดเนอร์, พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ 2 - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพชนิดก : <https://loraunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?cl=4489>

ภาพทั้งใบ/ผลอ่อน/ผลแก่ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิทยาการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิทยาการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ทั้งแมงดาใบยาว

Beilschmiedia pahangensis Gamble

LAURACEAE

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

